

Terminologia Oberta

Dades extretes del repertori Terminologia bàsica dels dispositius mòbils

1 **aplicació mòbil** n f

<Dispositius mòbils>

app n f

apli n f, *sin. compl.*

es aplicación móvil

es apli

fr application mobile

fr appli

en mobile application

en app

Programa informàtic desenvolupat per a dispositius mòbils.

2 **aplicació nativa** n f

<Dispositius mòbils>

es aplicación nativa

fr application native

en native application

Aplicació mòbil programada per a ser executada en un sistema operatiu determinat.

3 **aplicació rupturista** n f

<Dispositius mòbils>

es aplicación asesina

fr application phare

fr application vedette

en killer application

en leader application

Aplicació innovadora que esdevé de gran utilitat i que obté un èxit immediat i una gran popularitat entre els usuaris, fins al punt que condiciona el desenvolupament posterior de nous productes tecnològics i pot arribar a desplaçar la competència.

4 **aplicació web** n f

<Dispositius mòbils>

es aplicación web

fr application web

en web application

Aplicació mòbil el programari de la qual es baixa totalment o parcialment d'un web sense instal·lació.

5 **arrossegar** v tr

<Dispositius mòbils>

es arrastrar

fr faire glisser

en drag, to

Moure de lloc un element de la pantalla desplaçant la punta del dit que hi fa pressió.

6 **arrossegar el dit** v intr

<Dispositius mòbils>

es arrastrar el dedo

es deslizar el dedo

fr faire glisser le doigt

fr laisser traîner le doigt

fr traîner le doigt

en drag finger, to

Desplaçar la punta del dit per la pantalla, en qualsevol direcció, exercint-hi una certa pressió i sense perdre el contacte amb la superfície.

NOTA: Generalment s'arrossega el dit per la pantalla d'un dispositiu per desbloquejar-lo quan està en mode d'estalvi. Arrossegar el dit fent pressió sobre un element (és a dir, *arrossegar l'element*) sol servir per a moure'l de lloc.

NOTA: Sovint també s'utilitza la forma *fer lliscar el dit* per a designar aquest concepte, per bé que estrictament designa una altra acció.

7 **balisa** n f

<Dispositius mòbils>

es baliza

fr balise

en beacon

Emissor de senyals radioelèctrics enviats des d'un punt a un terminal mòbil amb la finalitat de difondre informació del sistema o de localització.

NOTA: La balisa funciona amb la tecnologia BLE (de l'anglès *Bluetooth Low Energy*, 'Bluetooth de baix consum').

8 **Bluetooth** n m

<Dispositius mòbils>

es Bluetooth

en Bluetooth

Tecnologia sense fil que permet la interconnexió entre dispositius per radiofreqüència.

NOTA: La denominació *Bluetooth* és una marca comercial.

9 **botiga d'aplicacions** n f

<Dispositius mòbils>

es tienda de aplicaciones

fr boutique d'applications

fr magasin d'applications

en application store

Aplicació que permet accedir a un entorn web des del qual es poden descarregar altres aplicacions per a dispositius mòbils, ja siguin gratuïtes o de pagament.

NOTA: Les botigues d'aplicacions tenen noms comercials diversos. Per exemple, App Store és el nom comercial de la botiga d'aplicacions d'Apple, Google Play, de la botiga d'aplicacions d'Android, i Windows Phone Store, de la botiga d'aplicacions de Microsoft.

10 **codi QR** n m

<Dispositius mòbils>

codi bidimensional n m, *sin. compl.*

codi de barres bidimensional n m, *sin. compl.*

codi de barres en 2D n m, *sin. compl.*

codi en 2D n m, *sin. compl.*

es código de barras 2D

es código de barras bidimensional

fr code à barres 2D

fr code à barres à deux dimensions

fr code à barres bidimensionnel

fr code bidimensionnel

en 2D barcode

en 2-D bar code

en 2-dimensional bar code

en two-dimensional bar code

en two-dimensional barcode

Sistema per a emmagatzemar informació que consta d'una matriu de punts quadrada destinada a ser llegida per un dispositiu intel·ligent, sovint un telèfon mòbil.

NOTA: El codi QR és posterior al codi BIDI, que és un altre tipus de codi de barres bidimensional.

La denominació *codi QR* conté una sigla, *QR*, que correspon a l'anglès *quick response* ('resposta ràpida').

11 **comerç mòbil** n m

<Dispositius mòbils>

comerç electrònic mòbil n m, *sin. compl.*

es comercio electrónico móvil

es comercio móvil

fr commerce électronique mobile

fr commerce mobile

en m-commerce

en mobile commerce

en mobile e-commerce

en mobile electronic commerce

Comerç electrònic que permet la compra i venda en línia de productes i serveis per mitjà d'un dispositiu mòbil.

NOTA: L'adjectiu *mòbil*, que té el sentit de 'relatiu o pertanyent als dispositius electrònics mòbils', s'utilitza també en altres termes com ara *negocis mòbils*, *administració mòbil*, *govern mòbil* o *aprenentatge mòbil*.

12 **compartició de xarxa** n f

<Dispositius mòbils>

funció de mòdem n f

ancoratge a la xarxa n m, *sin. compl.*

ancoratge a xarxa n f, *var. ling.*

es anclaje a red

es compartición de red

es función de módem

fr fonction modem

en tethering

Funció d'un dispositiu connectat a una xarxa, habitualment un telèfon mòbil, que permet a un altre dispositiu d'accedir a aquesta xarxa.

NOTA: Amb la compartició de xarxa, un dispositiu mòbil es pot convertir en un punt d'accés Wi-Fi portàtil. Vegeu també el terme *punt d'accés Wi-Fi*.

13 **comunicació de camp proper** n f

<Dispositius mòbils>

NFC n f, *sigla*

es comunicación de campo cercano

es NFC

fr communication courte distance

fr communication de champ proche

fr communication NFC

en near field communication

en NFC

Tecnologia que permet que diversos aparells electrònics intercanviïn fàcilment petites quantitats de dades entre ells o amb una targeta intel·ligent sense contacte, gràcies a la generació d'un camp magnètic dèbil entre dispositius situats molt a prop els uns dels altres.

14 **connectat -ada** adj

<Dispositius mòbils>

tecnològic -a adj

es conectado

es tecnológico

es wearable

Dit de la indumentària que incorpora prestacions tecnològiques avançades.

NOTA: La tendència comercial d'incorporar prestacions tecnològiques avançades a estris d'ús personal ha fet aparèixer el debat terminològic sobre com s'ha de traduir l'adjectiu anglès *wearable*, habitualment utilitzat per a qualificar aquests nous dispositius.

Quan en el context comunicatiu d'aquest fenomen s'han d'adjectivar formes com ara *indumentària* o *complements* o, encara més específicament, *ulleres*, *rellotge*, *braçalet* o *roba*, l'ús es decanta per utilitzar formes com ara *tecnològic* o *connectat*, que aporten el complement semàntic necessari per fer entendre que es tracta de peces que incorporen prestacions tecnològiques avançades. Vegeu també la fitxa relacionada *portable*.

15 **de lliure transmissió** adj

<Dispositius mòbils>

OTT adj

es de transmisión libre

es OTT

- fr* OTT
fr par contournement
en OTT
en over-the-top
- Dit del contingut, de l'aplicació mòbil o del servei que es transmet per mitjà d'infraestructures de banda ampla sense que els operadors de telecomunicacions puguin controlar-ne la distribució ni obtenir els beneficis econòmics directes que se'n puguin derivar.
- 16 **de màquina a màquina** adj
 <Dispositius mòbils>
M2M adj, *sigla*
 es M2M
 es máquina a máquina
fr communication entre machines
fr M2M
en M2M
en machine-to-machine
- Dit de la tecnologia que permet que els sistemes electrònics es comuniquin entre ells, fins i tot sense una intervenció humana directa.
- 17 **despinçar** v tr
 <Dispositius mòbils>
obrir els dits [*sobre/damunt/en/a*] v prep, *sin. compl.*
separar els dits [*sobre/damunt/en/a*] v prep, *sin. compl.*
 es abrir los dedos [*en/sobre*]
 es separar los dedos [*en/sobre*]
fr écarter les doigts [*sur*]
en pinch open, to
en splay fingers [*on*], to
en spread fingers [*on*], to
en spread fingers apart [*on*], to
- Tocar una zona de la pantalla amb la punta de dos dits o més fent el moviment de descloure'ls sense deixar de mantenir el contacte amb la superfície i exercint-hi una certa pressió.
- NOTA: Generalment es despinça per engrandir o acostar allò que es visualitza (una fotografia, un text, la mida del navegador, etc.).
- NOTA: L'equivalent anglès *to spread fingers* se sol utilitzar quan l'acció es fa amb dos dits, i *to splay fingers*, quan es fa amb cinc dits. L'equivalent anglès *to pinch open* és propi del sistema operatiu d'Apple.
- 18 **emoji** n m
 <Dispositius mòbils>
 es emoji
fr emoji
en emoji
- Ideograma d'origen japonès utilitzat en les aplicacions de missatgeria instantània per a telèfons intel·ligents.
- 19 **fer doble toc** [*sobre/damunt/en/a*] v prep
 <Dispositius mòbils>
fer dos tocs [*sobre/damunt/en/a*] v prep
fer un doble toc [*sobre/damunt/en/a*] v prep
 es hacer un doble toque [*en/sobre*]
 es pulsar dos veces
 es tocar dos veces
fr double-toucher
fr taper deux fois
fr toucher deux fois
en double tap, to
- Pressionar breument dues vegades seguides una zona de la pantalla amb la punta del dit.
- NOTA: Generalment es fa un doble toc sobre un element per a obrir-lo o executar-lo. De vegades, fent un doble toc sobre la pantalla també s'amplia allò que es visualitza o, a l'inrevés, es redueix.
- 20 **fer girar els dits** v intr
 <Dispositius mòbils>
 es girar los dedos
 es hacer rotar los dedos
fr faire tourner les doigts
en rotate fingers, to
- Moure circularment, en qualsevol direcció, la punta d'un dit o més situats sobre una zona de la pantalla, sense perdre el contacte amb la superfície.
- NOTA: Per exemple, es fan girar els dits sobre una imatge per fer-la girar en la mateixa direcció en què es fan girar els dits.
- 21 **fer lliscar el dit** v intr
 <Dispositius mòbils>
 es deslizar el dedo
fr faire glisser le doigt
fr glisser le doigt
en flick finger, to
en slide finger, to
en swipe finger, to
- Desplaçar lleugerament la punta del dit per la pantalla, en sentit horitzontal o vertical.
- NOTA: Generalment es fa lliscar el dit per la pantalla per passar pàgines, fotografies, etc.
- NOTA: L'equivalent anglès *to flick finger* s'utilitza específicament quan la punta del dit es desplaça per la pantalla de manera molt ràpida, fent-hi petits tocs molt seguits.
- 22 **fer un toc** [*sobre/damunt/en/a*] v prep
 <Dispositius mòbils>
tocar v tr, *sin. compl.*

- es hacer un toque [*en/sobre*]
 es pulsar
 es tocar
fr taper
fr toquer
fr toucher
en tap, to
- Pressionar breument una zona de la pantalla amb la punta del dit.
 NOTA: Generalment es fa un toc sobre un element per a seleccionar-lo o executar-lo.
- 23 **fer un toc llarg [*sobre/damunt/en/a*] v prep**
 <Dispositius mòbils>
maintenir pressionat v tr
 es mantener presionado
 es mantener pulsado
 es presionar
 es pulsar
fr effectuer un appui long [*sur*]
fr maintenir une pression longue [*sur*]
en press, to
- Pressionar de manera sostinguda una zona de la pantalla amb la punta d'un o més dits.
 NOTA: Generalment es fa un toc llarg sobre la pantalla per passar d'un mode a un altre o per visualitzar determinades opcions, i, en el cas de l'accés directe a una aplicació, per canviar-ne la ubicació.
- 24 **fita n f**
 <Dispositius mòbils>
punt de ruta n m
 es punto de paso
 es punto de ruta
fr waypoint
en waypoint
- Punt geogràfic localitzat en un sistema de posicionament global.
- 25 **fregar v tr**
 <Dispositius mòbils>
 es barrer
 es frotar
 es limpiar
 es rascar
en pan, to
- Desplaçar repetidament per la pantalla un dit o més en posició plana, en un i altre sentit i sense perdre el contacte amb la superfície.
 NOTA: Generalment es frega la pantalla per descobrir una imatge amagada.
- 26 **geolocalització n f**
- <Dispositius mòbils>
localització geogràfica n f
 es geolocalización
 es localización geográfica
fr géolocalisation
fr localisation géographique
en geographic location
en geolocation
en mobile location
en position determination technology
en wireless location
- Determinació de la posició geogràfica d'un dispositiu mòbil, especialment un telèfon, a partir de diverses tecnologies de posicionament, com per exemple el sistema de posicionament global o la ubicació per triangulació de les xarxes de telefonia mòbil o Wi-Fi.
- 27 **giny n m**
 <Dispositius mòbils>
 es gadget
 es widget
fr gadget logiciel
fr objet fenêtre
fr widget
en desktop widget
en gadget
en widget
- Programa senzill, amb una interfície gràfica d'usuari especialitzada i consultable des d'un dispositiu mòbil, que proporciona informació diversa o accés ràpid a determinades funcions d'ús freqüent.
- 28 **interfície d'inici n f**
 <Dispositius mòbils>
 es interfaz de inicio
fr lanceur
en launcher
- Interfície gràfica que permet organitzar i gestionar la pantalla d'inici en un dispositiu mòbil.
- 29 **interfície de programació d'aplicacions n f**
 <Dispositius mòbils>
API n f, sigla
 es interfaz de programa de aplicación
 es interfaz de programación de aplicaciones
 es API
fr interface de programmation
fr interface de programmation d'applications
fr interface de programme d'application
fr API
en application program interface

- en application programming interface
en API
- Conjunt de rutines que utilitza una aplicació per a demanar i executar determinats serveis realitzats per un sistema operatiu.
- NOTA: La sigla *API* correspon a l'equivalent anglès *application programming interface* ('interfície de programació d'aplicacions').
- 30 **itinerància** n f
<Dispositius mòbils>
es itinerancia
fr itinérance
en roaming
- Funció d'un telèfon mòbil que permet de desplaçar-se d'una àrea de cobertura a una altra sense alterar-ne les condicions de funcionament.
- 31 **missatge de text** n m
<Dispositius mòbils>
missatge SMS n m
SMS n m, *sigla*
es mensaje corto
es mensaje de texto
es mensaje SMS
es SMS
fr message court
fr message SMS
fr message text
en short message
en SMS message
en text message
en SMS
- Missatge alfanumèric de llargada limitada, que s'envia i es rep des d'un telèfon mòbil, a través del servei de missatges curts.
- NOTA: La sigla *SMS* correspon pròpiament a l'anglès *short message service* ('servei de missatges curts'); aquí, però, prové de l'escurçament de la denominació *missatge SMS*, en referència al servei que fa possible l'enviament d'aquest tipus de missatges.
- Els missatges de text es poden gestionar amb aplicacions de missatgeria instantània amb accés a Internet, com ara els programes Whatsapp Messenger o Blackberry Messenger.
- 32 **notificació automàtica** n f
<Dispositius mòbils>
es notificación automática
fr notification poussée
en push notification
- Missatge rebut en un dispositiu mòbil per avisar l'usuari d'alguna acció vinculada a les aplicacions instal·lades en el dispositiu.
- 33 **pantalla multitàctil** n f
<Dispositius mòbils>
es pantalla multitáctil
fr écran tactile multipoint
en multitouch screen
- Pantalla d'un sistema interactiu que detecta simultàniament dos o més contactes fets amb els dits o amb accessoris específics amb una forma semblant a un llapis.
- 34 **pantalla tàctil** n f
<Dispositius mòbils>
es pantalla táctil
fr écran tactile
en touch screen
- Pantalla d'un sistema interactiu que s'acciona amb el contacte dels dits o d'algun accessori específic amb una forma semblant a un llapis.
- 35 **pinçar** v tr
<Dispositius mòbils>
ajuntar els dits [*sobre/damunt/en/a*] v prep, *sin. compl.*
tancar els dits [*sobre/damunt/en/a*] v prep, *sin. compl.*
es acercar los dedos [*en/sobre*]
es cerrar los dedos [*en/sobre*]
es juntar los dedos [*en/sobre*]
es pellizcar
fr fermer les doigts [*sur*]
fr pincer
fr rapprocher les doigts [*sur*]
en pinch close, to
en pinch fingers [*on*], to
en pinch fingers together [*on*], to
en pinch, to
en squeeze, to
- Tocar una zona de la pantalla amb la punta de dos dits o més fent el moviment de reunir-los sense deixar de mantenir el contacte amb la superfície i exercint-hi una certa pressió.
- NOTA: Generalment es pinça per empetir o allunyar allò que es visualitza (una fotografia, un text, la mida del navegador, etc.).
- NOTA: L'equivalent anglès *to pinch* se sol utilitzar quan l'acció es fa amb dos dits, i *to squeeze*, quan es fa amb cinc dits. L'equivalent anglès *to pinch close* és propi del sistema operatiu d'Apple.
- 36 **portable** adj
<Dispositius mòbils>
per a vestir adj, *sin. compl.*
vestible adj, *sin. compl.*
es de vestir
fr vestimentaire
en wearable
- Dit de la tecnologia que s'integra en la indumentària.

NOTA: La tendència comercial d'incorporar prestacions tecnològiques avançades a estris d'ús personal ha fet aparèixer el debat terminològic sobre com s'ha de traduir l'adjectiu anglès *wearable*, habitualment utilitzat per a qualificar aquests nous dispositius.

Les formes *portable* o *vestible* / *per a vestir*, que es poden considerar calcs de l'anglès, són totes adequades lingüísticament si hem de qualificar formes nominals genèriques com ara *dispositiu*, *ordinador* o *tecnologia*; d'aquesta manera, l'adjectiu fa evident que es tracta de tecnologia que s'integra en la indumentària: per exemple, *dispositiu portable*, *tecnologia vestible*...

Vegeu també la fitxa relacionada *connectat -ada*.

37 punt d'accés Wi-Fi n m

<Dispositius mòbils>

es punto de acceso Wi-Fi

fr point d'accès sans fil

en hotspot

Ubicació geogràfica específica en la qual s'ofereix accés públic a una xarxa de serveis mòbils de banda ampla, sense fil.

NOTA: Vegeu també el terme relacionat *compartició de xarxa*.

38 quarta generació n f

<Dispositius mòbils>

4G n f, *sin. compl.*

es 4G

es cuarta generación

fr 4G

fr quatrième génération

en 4G

en forth generation

Quarta etapa de l'evolució de les comunicacions mòbils basada en el desenvolupament de tècniques que permeten establir transmissions de veu i de dades a una velocitat superior que la de la tercera generació, que pot arribar a cent megabits per segon.

NOTA: La quarta generació es basa actualment en la tecnologia LTE (de l'anglès *long term evolution*, 'evolució a llarg termini').

39 realitat augmentada n f

<Dispositius mòbils>

RA n f, *sigla*

es realidad aumentada

es RA

fr réalité augmentée

fr RA

en augmented reality

en AR

Tecnologia que permet tenir una imatge d'un entorn físic en el món real combinada amb elements virtuals afegits per a la creació d'una realitat mixta a temps real.

40 sistema de posicionament global n m

<Dispositius mòbils>

GPS n m, *sigla*

es sistema de posicionamiento global

es GPS

fr système de positionnement mondial

fr système mondial de localisation

fr GPS

en global positioning system

en GPS

Sistema de posicionament que, per mitjà de satèl·lits, permet localitzar les coordenades terrestres i l'altura sobre el nivell del mar on es troba un receptor.

NOTA: La sigla *GPS* correspon a l'equivalent anglès *global positioning system* ('sistema de posicionament global').

41 tauleta tàctil n f

<Dispositius mòbils>

es tableta

fr tablette

en tablet

Aparell dotat d'una pantalla tàctil que n'ocupa pràcticament tota la superfície, amb funcions similars a les d'un ordinador.

NOTA: Les tauletes tàctils solen tenir unes dimensions que les situen entre els ordinadors portàtils i els telèfons mòbils.

Sovint la denominació *tauleta tàctil* es redueix a *tauleta*.

42 telèfon intel·ligent n m

<Dispositius mòbils>

es teléfono inteligente

fr téléphone intelligent

en intelligent telephone

en smartphone

Telèfon mòbil que permet la descàrrega d'aplicacions i la navegació per Internet.

NOTA: Les aplicacions mòbils instal·lades en el telèfon intel·ligent fan ús de les prestacions del terminal per a funcions com ara la gestió del correu electrònic, l'enviament de missatges, la gestió de l'agenda o l'accés a continguts multimèdia.

43 telèfon tauleta n m

<Dispositius mòbils>

taulèfon n m, *sin. compl.*

es phablet

es tablefono

es tabletófono

es teléfono tableta

fr phablette

fr téléphone-tablette

en phablet

Telèfon intel·ligent la mida del qual s'acosta a la d'una tauleta, entre unes 5 i 7 polzades.

44 **tercera generació** n f

<Dispositius mòbils>

3G n f, *sigla*

es tercera generación

es 3G

fr troisième génération

fr 3G

en third generation

en 3G

Tercera etapa de l'evolució de les comunicacions mòbils basada en el desenvolupament de tècniques que permeten establir transmissions de veu i de dades que poden arribar a més de dos megabits per segon.

45 **VoIP** n f

<Dispositius mòbils>

es VoIP

fr VoIP

en VoIP

Tecnologia per a la transmissió de veu a través de xarxes de tipus TCP/IP, que s'utilitza com un sistema de telefonia a través d'Internet atès que els costos de trucada són molt inferiors als de la xarxa convencional telefònica.

NOTA: *VoIP* és una sigla que correspon a la denominació anglesa *voice over Internet protocol* ('veu sobre protocol d'Internet').

46 **Wi-Fi** n f

<Dispositius mòbils>

es Wi-Fi

fr Wi-Fi

en Wi-Fi

Tecnologia usada en les xarxes sense fil d'abast local.

NOTA: *Wi-Fi* és una abreviatura que correspon a la denominació anglesa *wireless fidelity* ('fidelitat sense fil').

